

CODUL DEONTOLOGIC AL PROFESIEI DE
EXPERT TEHNIC INDEPENDENT EXTRAJUDICIAR ȘI CONSULTANT
AGIR

1. CONSIDERAȚII GENERALE

Codul deontologic al profesiei de expert tehnic extrajudiciar și consultant cuprinde principiile etice care stau la baza serviciilor profesionale ale experților și consultanților și exemple de practici lipsite de etică. SETEC-AGIR este mandatată să vegheze respectarea principiilor etice prin aplicarea Regulamentului Comisiei de etică.

Respectarea codului deontologic al profesiei, ca și standardele profesionale, depind în primul rând de înțelegerea membrilor, de acțiunile lor voluntare și în ultimul rând, atunci când sunt necesare, de procedurile disciplinare, îndreptate împotriva celor care se abat de la aceste principii.

Înscrierea în SETEC-AGIR este voluntară. Acceptând statutul de membru, un expert tehnic extrajudiciar și consultant își asumă prin respectarea acestor principii etice, o obligație de autodisciplină, dincolo de cerințele legilor și regulamentelor.

Principiile etice ale Codului Deontologic al SETEC-AGIR, exprimă recunoașterea de către expertul tehnic a propriilor responsabilități față de opinia publică, clienți și colegi. Aceste principii îi ghidează pe membrii SETEC în îndeplinirea responsabilităților lor profesionale pe baza condiției etice și necesită un angajament ferm pentru un comportament exemplar, chiar dacă acest lucru este contrar avantajului personal.

2. RESPONSABILITĂȚI

Pe parcursul îndeplinirii responsabilităților profesionale ale expertizei tehnice și consultanței, expertul și consultantul trebuie să pună în aplicare judecăți profesionale și morale rezonabile, în toate activitățile pe care le întreprinde.

Expertiza trebuie să fie obiectivă și nu trebuie influențată de factori subiectivi ca voința, dorința, nevoia clientului sau a altor persoane.

Experții tehnici au responsabilități față de toți cei care beneficiază de serviciile lor profesionale.

Membrii SETEC mai au și responsabilitatea continuă de a coopera unii cu alții pentru a îmbunătăți expertiza și consultanța, pentru a păstra încrederea publicului și pentru a duce la îndeplinire cerințele speciale de organizare a profesiunii.

Eforturile colective ale experților și consultanților sunt necesare pentru a menține și întări tradițiile profesiunii.

3. INTERESUL PUBLIC

Experții trebuie să accepte obligația de a acționa într-un mod care va servi interesul public, va onora încrederea publicului și va demonstra atașamentul față de profesionalism. Ca semn distinct al unei profesii este acceptarea acesteia de către public. Publicul experților și consultanților este format din clienți, guvern, întreprinzători, manageri, mediul privat, comunitatea financiară și de afaceri și toți cei care se bazează pe obiectivitatea și integritatea acestora pentru a menține funcționarea normală a societății. Această încredere impune o responsabilitate a interesului public asupra expertului tehnic. Interesul public este definit drept bunăstarea colectivă a comunității oamenilor și a instituțiilor pe care profesia le servește.

În aplicarea responsabilităților profesionale, experții se pot întâlni cu presiuni conflictuale din partea fiecăruia dintre aceste grupuri. În rezolvarea acestor conflicte, experții trebuie să acționeze cu integritate, ghidați după perceptul conform căruia, atunci când membrii SETEC-AGIR își îndeplinesc responsabilitățile lor către public, interesul clienților este servit în cel mai bun mod cu putință.

Cei care se bazează pe rapoartele de expertiză și consultanță ale experților și consultanților, se așteaptă ca aceștia să se achite de responsabilitățile profesionale cu integritate, obiectivitate, cu grija profesională cuvenită și cu interes autentic în a servi publicul. Se așteaptă ca aceștia să furnizeze servicii de calitate, să stabilească relații contractuale, și să ofere o gamă largă de servicii, într-o manieră care să demonstreze un nivel de profesionalism conform standardelor profesionale și codului deontologic.

Cei care devin membrii SETEC-AGIR, se angajează să onoreze încrederea publicului, fiind nevoiți să se dedice excelenței profesionale.

4. INTEGRITATEA

Pentru a menține și a răspândi încrederea publică, membrii trebuie să-și îndeplinească toate îndatoririle profesionale în spiritul celei mai înalte integrități.

Integritatea este un element fundamental pentru recunoașterea profesională. Integritatea pretinde ca un membru să fie onest, sincer în limitele confidențialității clientului. Expertul și consultantul nu trebuie să fie subordonat câștigului și avantajelor personale.

Expertul și consultantul au obligația de a evita furnizarea unor rezultate false ale expertizei și consultanței, care s-ar putea datora fie unei abordări greșite, fie unei estimări făcute cu o aproximație foarte largă.

Expertul și consultantul au obligația să explice și să descrie corespunzător ce înțeleg prin expertiză în cazul unui contract specific pentru care sunt angajați, pentru a evita neînțelegerile și greșelile voite sau întâmplătoare ulterioare.

Nu este corect ca un expert sau consultant să accepte prin contract efectuarea unei expertize sau consultanțe, pentru un domeniu în afara calificării sale profesionale cu excepția cazurilor în care:

- a adus înainte de încheierea contractului la cunoștința clientului, limitele competențelor sale;
- se asociază cu alți experți sau consultanți care au calificarea necesară în domeniul specificat.

Atunci când doi sau mai mulți clienți potențiali solicită serviciile aceluiași expert sau consultant relativ la aceeași expertiză, expertul nu poate accepta decât unul, cu excepția cazului când există consensul părților implicate.

Integritatea măsurată în termeni de ce este drept și just. Expertul trebuie să-și testeze deciziile și acțiunile, să urmărească atât forma cât și spiritul standardelor tehnice și etice, principiile obiectivității, ale independenței și ale rigurozității.

5. OBIECTIVITATEA ȘI INDEPENDENȚA

Un membru trebuie să-și mențină independența și să nu se afle în conflict de interese atunci când își exercită responsabilitățile profesionale. Expertul trebuie să fie independent în fapte și aparențe atunci când oferă servicii de expertiză sau consultanță.

Principiul obiectivității impune obligația de a fi imparțial, onest din punct de vedere intelectual și în afara conflictelor de interese. Independența exclude relațiile care ar putea părea că micșorează obiectivitatea membrilor în oferirea serviciilor. Membrii servesc de multe ori interese multiple, dar trebuie să protejeze integritatea muncii lor, să mențină obiectivitatea și să evite orice subordonare a judecății lor.

Obligația expertului față de client este de a prezenta acestuia concluziile obiectiv, rezultate precise și reale asupra expertizării cerute, indiferent de dorința și indicațiile clientului. Incertitudinile trebuie, de asemenea, făcute cunoscute.

6. RIGUROZITATEA

Membrii trebuie să se ghideze după standardele etice profesionale, să se străduiască continuu să îmbunătățească competența și calitatea serviciilor lor și să-și exercite responsabilitățile profesionale la capacitatea maximă.

Rigurozitatea solicită membrilor să-și exercite responsabilitățile profesionale cu competență și sârguință. Ea impune obligația de a îndeplini sarcinile la capacitate maximă, avându-se mereu în vedere interesul clientului pentru care sunt îndeplinite aceste servicii și în concordanță cu responsabilitatea profesională față de interesul public.

Competența derivă din sintetizarea pregătirii și a experienței. Ea începe cu stăpânirea cunoștințelor cerute pentru a deveni expert sau consultant. Menținerea competenței solicită un angajament de instruire și de perfecționare profesională, care trebuie să continue pe tot timpul vieții profesionale a membrilor.

Competența este o responsabilitate individuală a fiecărui membru, care trebuie să ia toate măsurile pentru a atinge un nivel de competență care va asigura faptul că datele din rapoartele de expertiză și consultanță vor respecta un înalt grad de profesionalism cerut de codul deontologic și statutul SETEC-AGIR.

Fiecare membru este responsabil de stabilirea competenței sale, evaluând dacă pregătirea, experiența și judecata sa sunt adecvate pentru responsabilitățile care trebuie asumate.

Expertul trebuie să execute conștiincios și cu competență contractele ce îi sunt încredințate. Loialitatea, imparțialitatea și dorința de fi util clientului trebuie să inspire și să ghideze lucrările lui.

7. CONFIDENȚIALITATE

Expertul sau consultantul angajat într-o acțiune de expertiză sau consultanță, are obligația de a nu dezvălui angajarea sa de către client unor terțe persoane, precum și obligația de a nu dezvălui rezultatele obținute, fără permisiunea scrisă și prealabilă a clientului său, sau fără să fie obligat de o procedură judiciară.

În cazul în care raportul de expertiză sau consultanță este pus de către client la dispoziția unor terțe persoane, cu acordul scris al expertului sau consultantului, acestea au același drept de a se baza pe validitatea și obiectivitatea raportului expertului sau consultantului ca și clientul inițial.

8. PRACTICI LIPSITE DE ETICĂ ȘI DE PROFESIONALISM ÎN MUNCA DE EXPERTIZĂ ȘI CONSULTANȚĂ

Se consideră că exemplele prezentate nu acoperă toate aspectele:

a. Poate fi suspectat rezultatul unei expertizări și deci considerat lipsit de valabilitate, dacă expertul a acceptat un contract a cărui plată este condiționată de indicații sau concluzii furnizate apriori de client:

b. Este lipsit de etică și profesionalism acceptarea unor contracte a căror plată reprezintă procente din rezultatul la care se ajunge în urma operațiunii de expertizare;

c. Se consideră lipsită de etică și profesionalism acceptarea de către un expert a unui contract de prestări servicii care privește o proprietate pentru care el are un interes actual sau de perspectivă. Interesele pe care un expert le-ar putea avea față de o proprietate, bun etc. expertizată, includ:

i. Dobândirea respectivei proprietăți, bun, utilaj etc.;

ii. Funcționarea ca agent de vânzare–cumpărare sau finanțare a respectivei proprietăți;

iii. Administrarea, exploatarea etc. respectivei proprietăți

d. Este lipsită de etică sau profesionalism:

i. utilizarea semnăturii unei persoane care nu a lucrat efectiv la expertiză sau nu a supravegheat efectiv expertizarea sau consultanța;

ii. în cazul unui raport comun lipsa unei semnături sau orice opinie divergentă;

iii. în cazul colaborării între doi sau mai mulți experți sau consultanți, prezentarea de rapoarte separate;

iv. în cazul unor expertizări independente pentru același obiectiv colaborarea în orice fel a experților angajați independent.

e. nu este etic și profesional ca un expert să emită asupra obiectivului expertizat o opinie, fără a face investigații complete și fără a analiza toate datele.

f. Reclama nu este incompatibilă cu etica, dar este lipsită de etică utilizarea în cadrul reclamei a informațiilor false cum ar fi:

i. Prezentarea greșită (uneori voit!) a experienței și calificării profesionale;

ii. Prezentarea falsă a serviciilor ce pot fi oferite conform calificării sau prezentarea pentru reclamă a unor contracte anterioare fără permisiunea expresă a clientului;

iii. Afirmarea, garantarea sau insinuarea faptului că expertizarea ar putea fi efectuată conform intereselor clientului.

g. în cazul în care unui expert sau consultant i se cere o apreciere asupra unui raport de expertiză sau de consultanță elaborat de alți experți sau consultanți, este lipsă de etică denigrarea muncii acestora. Părerile exprimate nu se vor referi la rezultatele obținute, ci la respectarea standardelor și procedurilor recunoscute, adecvarea metodelor alese și a judecății expertului sau consultantului.

h. Este o practică lipsită de etică exprimarea publică a unor opinii despre profesionalismul, experiența, calitatea rapoartelor de expertiză și consultanță a unor membri ai SETEC – AGIR, precum și defăimarea organizației.